

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Leděč nad Sázavou, Husovo náměstí 1

Husovo náměstí 1, 584 01 Leděč nad Sázavou

Identifikátor školy: 600 011 534

**Termín konání orientační inspekce: 22. leden – 28. leden, 30. leden,
3. únor – 4. únor 2003**

Čj.:	111 015/03-005128
Signatura:	ok1zw502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Současná škola sídlí v budově postavené roku 1899 jako hotel. Jeho prostory byly rozšířeny přístavbou. Roku 1946 zde bylo zřízeno gymnázium.

Na Gymnázium v Ledči nad Sázavou je vyučován v denní formě jeden kmenový studijní obor 79-41-K Gymnázium. Realizován je v osmiletém studijním cyklu jako 79-41-K/801 (JKOV: 79-02-5/00) Gymnázium – všeobecné a ve čtyřletém studijním cyklu jako 79-41-K/401 (JKOV: 79-02-5/00) Gymnázium – všeobecné. V osmiletém studijním cyklu se vyučuje ve všech ročnících podle učebního plánu schváleného MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním a pátým ročníkem, ve čtyřletém studijním cyklu se vyučuje ve všech ročnících podle učebního plánu schváleného MŠMT ČR pod čj. 20 595/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem.

V letošním školním roce je ve škole celkem 12 tříd, z toho osm tříd osmiletého studijního cyklu. V době inspekční činnosti bylo v nižším osmiletém gymnáziu 113 žáků, ve vyšším osmiletém gymnáziu 109 žáků a ve čtyřletém studijním cyklu 103 žáci, celkem školu navštěvovalo 325 žáků.

Škola je od 1. 1. 1995 příspěvkovou organizací, od 1. 7. 2001 je zřizovatelem kraj Vysočina.

Škola nemá žádné součásti.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, fyzika, chemie, biologie, zeměpis, dějepis, informatika a výpočetní technika, tělesná výchova a ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, deskriptivní geometrie, seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, seminář a cvičení z chemie, seminář a cvičení z biologie, seminář a cvičení ze zeměpisu, dějepisný seminář, informatika a výpočetní technika.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku některých hodin předmětů český jazyk a literatura, německý jazyk, tělesná výchova na vyšším stupni osmiletého gymnázia nebo na čtyřletém gymnáziu zajišťují vyučující, kteří mají odbornou a pedagogickou způsobilost pouze pro nižší stupeň gymnázia. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je zajišťována celá výuka předmětu estetická výchova – výtvarná výchova a dvě vyučovací hodiny anglického jazyka ve čtvrtém ročníku osmiletého cyklu. V době inspekční činnosti byl dlouhodobě nemocen učitel anglického jazyka, který je rovněž bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Jako poradní orgán ředitele školy slouží především pedagogické rady. Jako další poradní orgán fungují předmětové komise a Hlavní výbor Sdružení rodičů a přátel gymnázia. Žákovský poradní orgán nebyl ustaven. Na škole pracuje sedm předmětových komisí: českého jazyka,

anglického a francouzského jazyka, německého jazyka, matematiky, fyziky a deskriptivní geometrie, biologie a chemie, dějepisu a základů společenských věd, tělesné výchovy. Předměty latina, zeměpis, informatika a výpočetní technika, základy administrativy, estetická výchova – hudební výchova nejsou zařazeny do předmětových komisí. Po odchodu učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí na estetickou výchovu – výtvarnou výchovu je tento předmět vyučován třemi externími učitelkami, předmětová komise není založena. Začínajícím učitelům byl na některé předměty přidělen uvádějící učitel – konzultant, ředitel školy však hospitační činnost u začínajících vyučujících neprováděl. Kontrolní činnost ředitele školy pokrývá především oblast ekonomickou a provozní včetně bezpečnosti práce. Kontrolní činnost v pedagogické oblasti je pouze vyhovující, ředitel školy vzhledem k nízkému počtu hospitací nemá úplnou zpětnou vazbu z pedagogického procesu. Zástupce ředitele školy ani vedoucí předmětových komisí nejsou hospitační činností pověřeni, vzájemné hospitace učitelů nejsou prováděny. Činnost předmětových komisí není často věnována metodickým otázkám, některé mezipředmětové vztahy nejsou naplněny. Kontrolní činnost a plánování z oblasti mimo vzdělávání a výchovu tvoří vzájemně se ovlivňující oblasti. Plánování vychází z Dlouhodobého plánování na období 1999 – 2004 a ze Střednědobého plánování na období 2000 – 2002. Roční plány práce pro jednotlivé školní roky jsou upřesňovány v měsíčních plánech. Odpovědnost za provedení úkolů je stanovena.

Účelově přidělené finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly v roce 2001 využity na nákup literatury a na některé vzdělávací akce pro ředitele školy a pedagogy – po jedné vzdělávací akci se zúčastnili učitelé předmětů český jazyk a literatura, zeměpis, biologie, chemie.

Kritéria pro přiznávání osobních příplatků a odměn jsou zpracována a zveřejněna jako příloha Kolektivní smlouvy. Vedení školy nestanovuje částky za jednotlivá kritéria, hodnotí celkově učitele podle jejich aktivit a dle finančních možností školy.

Základem pro organizační strukturu školy je školní řád, organizační řád, provozní řád a pracovní řád a k nim vydané směrnice ředitele školy. Samostatně je stanovena náplň práce zástupce ředitele školy, pracovní náplně a povinnosti pedagogických pracovníků včetně dalších povinností, pověření zaměstnanců – správců učeben a ostatních místností, které jednotliví vyučující potvrdili svým podpisem. Školní řád včetně vnitřního řádu zahrnuje práva a povinnosti žáků, sociopatologické jevy v něm ošetřeny nejsou. Informace uvnitř školy jsou předávány pomocí vývěsek, ústní komunikací, rozhlasovým zařízením i elektronickou poštou. Spolupráce zákonných zástupců se školou je na velmi dobré úrovni. Rada školy není ustavena. Bylo založeno Sdružení rodičů a přátel gymnázia, které z příspěvků a především z výtěžků plesu finančně přispívá škole na nákup učebnic a sportovního náčiní. Ve školním roce se koná dvakrát Den otevřených dveří, kdy je v sobotním dopoledni přístupná celá škola a ve všedním dni pouze vybrané učebny. Škola se prezentuje rovněž webovými stránkami a účastní se Burzy škol. Informace o Gymnáziu v Ledči nad Sázavou uveřejňuje i deník Vysočina.

Škola je umístěna ve starší budově, je prostorově omezená, další rozšíření je možné pouze půdní vestavbou. Ve škole je dvanáct kmenových tříd, z nichž některé mají odborné zaměření. Škola má též jednu učebnu informatiky a výpočetní techniky, fyzikální laboratoř, chemickou laboratoř, učebnu pro výuku jazyků, učebnu pro výuku estetické výchovy – výtvarné výchovy a shromažďovací místnost. Ve škole je k dispozici sál, který je používán též jako tělocvična. Jeho stav nevyhovuje současným požadavkům výuky tělesné výchovy. Asfaltové hřiště slouží mimo chladné měsíce jako volejbalové hřiště. Z prostorových důvodů nejsou ve škole vyčleněny žádné relaxační prostory. Celková výzdoba školy i tříd dosahuje průměrné úrovně.

Počítače v učebně a další počítače, které jsou v kabinetech a kancelářích k dispozici zaměstnancům školy, jsou spojeny v síti. Připojení k internetu je permanentní a funkční, mohou

jej využívat všichni vyučující. Žáci mají přístup k internetu prostřednictvím počítačů v učebně v rámci jednotlivých hodin především v předmětu informatika a výpočetní technika, v době mimo pravidelnou výuku jen po vzájemné dohodě se správcem učebny. Pro výuku informatiky a výpočetní techniky je k dispozici dostačující programové vybavení. Pro soustavnou počítačovou podporu výuky dalších předmětů zatím nejsou vytvořeny podmínky. Z rozhovorů s učiteli ostatních předmětů vyplynulo, že internet a výukové programy jsou využívány při výuce minimálně. Materiálně-technické podmínky pro výuku jazyků jsou průměrné, v oblasti hodnocených cizích jazyků převažují pozitiva nad negativy. Učitelé jazyků mají možnost odebírat odborné časopisy. Při výuce mohou být využívány slovníky. Poslechové nahrávky se používají jen v oblasti cizích jazyků. Další studijní materiál pro účel výuky jazyků byl zjištěn v dostatečném množství. Je zavedena žákovská a učitelská knihovna. Žákovská knihovna je umístěna v kabinetě učitelů, v němž je volný výběr knih žáky omezen. V přírůstkovém seznamu nejsou v posledních letech evidovány nové knihy, pouze učebnice anglického jazyka, které nejsou žákům půjčovány. Do učitelské knihovny jsou nové publikace doplňovány. Vybavení pomůckami pro matematiku a fyziku je průměrné, pro deskriptivní geometrii velmi dobré. Vybavení chemického kabinetu je vynikající, průměrnou úroveň biologických a geologických pomůcek zlepšuje předseda předmětové komise množstvím vlastních textů a obrazového materiálu pro žáky. Celkově je úroveň vybavení pro chemii, biologii a geologii na velmi dobré úrovni. V zeměpisu má mapová část velmi dobrou úroveň, v dějepisu však pouze vyhovující. Vybavení didaktickou technikou je ve škole celkově velmi dobré, v současnosti zahrnuje deset videopřehrávačů s televizemi, jeden satelit, jeden dataprojektor, dva zpětné projektoři, jeden diaproyektor a dvanáct radiomagnetofonů.

Efektivita využívání materiálních zdrojů není ředitelem školy zjišťována.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem k vzdělávacímu programu gymnázia celkově průměrné.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem k vzdělávacímu programu gymnázia celkově průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, ANGLICKÝ JAZYK, NĚMECKÝ JAZYK, MATEMATIKA, FYZIKA, CHEMIE, BIOLOGIE, ZEMĚPIS, DĚJEPIS, INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA, TĚLESNÁ VÝCHOVA A VE VOLITELNÝCH PŘEDMĚTECH KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE, KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE, DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE, SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY, SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z FYZIKY, SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z CHEMIE, SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z BIOLOGIE, SEMINÁŘ A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU, DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ, INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
--

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací program je realizován v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným MŠMT ČR pod čj. 20 810/2001-21 ze dne 23. 1. 2002 s účinností od 18. 9. 2001.

Disponibilní hodiny jsou věnovány především na posílení povinných předmětů. V nižším stupni osmiletého gymnázia je především posílena výuka jazyků, ve vyšším stupni osmiletého gymnázia a ve čtyřletém gymnáziu nejvíce matematika a též zeměpis. Nabídku volitelných

předmětů tvoří konverzace v anglickém jazyce, konverzace ve francouzském jazyce, konverzace v německém jazyce, latina, deskriptivní geometrie, seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, seminář a cvičení z chemie, seminář a cvičení z biologie, seminář a cvičení ze zeměpisu, dějepisný seminář, společenskovědní seminář, informatika a výpočetní technika, základy administrativy. Ve čtvrtém ročníku osmiletého gymnázia je pro celou třídu zařazen volitelný předmět základy administrativy. V šestém ročníku osmiletého cyklu a ve druhém ročníku čtyřletého cyklu se žáci rozhodují v jednoletém volitelném předmětu mezi předměty informatika a výpočetní technika a základy administrativy, ve dvouletém volitelném předmětu mezi latinou a deskriptivní geometrií. V sedmém ročníku osmiletého cyklu a ve třetím ročníku čtyřletého cyklu si žáci zvolí jeden dvouletý volitelný předmět, v posledních ročnících obou cyklů dva jednoleté volitelné předměty, z nichž jeden je zaměřen na konverzaci v cizím jazyku. Z nepovinných předmětů je realizována výuka ruského jazyka a náboženství, kroužky otevřeny nejsou. Kontrolou rozvrhů tříd nebyl zjištěn žádný rozpor s příslušnými právními předpisy. S ohledem na personální situaci (odchod aprobované vyučující estetické výchovy – výtvarné výchovy, dlouhodobá pracovní neschopnost učitele anglického jazyka) byl přepracován rozvrh, čímž došlo k dalšímu narušení optimální skladby rozvrhů vzhledem k rozložení předmětů v týdnu.

Vedená povinná dokumentace zachycuje průběh vzdělávání, kontrola ze strany zástupce ředitele školy vede k odstraňování nedostatků.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura

Ve škole vyučují český jazyk a literaturu tři učitelky, dvě z nich mají odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna vyučující nemá potřebnou kvalifikaci pro výuku na čtyřletém gymnáziu a v 5. – 8. ročníku osmiletého gymnázia.

Vyučující mají zpracovány tematické plány. Na hospitované hodiny byly připraveny. Ve snaze dodržet plán hodiny proběhla v několika hodinách závěrečná fáze výuky bez efektu a na úkor celkového shrnutí nebo zhodnocení hodiny.

Výuka českého jazyka a literatury probíhala především v kmenových učebnách, jejichž estetická výzdoba byla na průměrné úrovni. V hospitovaných hodinách používali žáci kromě učebnic namnožený materiál, v jedné hodině pracovali se Slovníkem spisovné češtiny a v hodině literatury volila učitelka literární ukázky z různých zdrojů.

V hodinách mluvnice převažovala motivace žáků založená na klasifikaci jejich písemných projevů. Při kontrole písemných prací měli žáci možnost zpětné vazby a sebereflexe. Pouze v jedné hodině literatury byli žáci k práci motivováni použitými metodami a přirozenou autoritou vyučující. Do některých hodin nebylo efektivně začleněno sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků, i když k tomu byly vytvořeny vhodné podmínky. Závěrečné zhodnocení průběhu hodin neproběhlo.

Použité vyučovací metody vzhledem k výchovně-vzdělávacím cílům stanoveným v učebních osnovách pro gymnázia byly aplikovány na vynikající úrovni v jedné hodině literatury. Vyučující, aniž by předávala teoretické poznatky, splnila za aktivní spolupráce žáků vhodné volenými metodami práce cíl hodiny. Promyšlený výběr literárních ukázek dovedl žáky k adekvátním závěrům. Při hodině bylo využito i domácí přípravy žáků a znalostí žáků z dějepisu. V další hodině literatury, obdobně tematicky zaměřené, proběhla výuka bez aktivního zapojení žáků do vyučovacího procesu. Žáci přijímali pasivně poznatky předávané vyučující. Na jejich pasivitě se podílel i nevýrazný pohybový projev učitelky. V převážné části

hodin pracovali žáci samostatně s literárním textem nebo vyhledávali informace v jazykových příručkách.

V některých hodinách se neobjevilo využití časového prostoru vhodného pro relaxaci žáků.

Jazyková úroveň žáků, zjištěná při opakování učiva, z předneseného referátu či při prezentaci vlastních názorů, byla na velmi dobré úrovni. Mluvený projev učitelů, který měl v některých hodinách i funkci stimulující diskusi, je hodnocen také jako velmi dobrý.

V oblasti českého jazyka a literatury se škola podílí na četných mimoškolních aktivitách. Každá třída navštíví jednou ročně divadelní představení. Velmi dobrých výsledků dosahuje divadelní kroužek studentů gymnázia, který se zúčastňuje různých přehlídek i veřejných vystoupení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech anglický jazyk, německý jazyk a ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce

Německý a anglický jazyk a volitelné předměty konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce byly hospitovány u osmi vyučujících. Všechny navštívené hodiny kromě jedné hodiny německého jazyka a jedné hodiny anglického jazyka byly odučeny učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. V hodině anglického jazyka se absence odborné a pedagogické způsobilosti projevila negativně ve verbálním projevu vyučující, který byl někdy i v jednoduchých jazykových situacích doplňován českými výrazy, a v celkové organizaci hodiny.

Vyučující vycházeli při své bezprostřední přípravě na vyučování z tematických plánů a v německém jazyce převážně i z učebnic. Některé tematické plány byly sestavovány chronologicky podle učebnic a při jejich vlastní realizaci při výuce nebyly zohledňovány skutečné dovednosti a vědomosti žáků.

Materiální zabezpečení výuky je velmi dobré. Několik učeben, kde výuka cizích jazyků probíhala, je vybavena videopřehrávačem. Některé typy starších učebnic jsou postupně nahrazovány učebnicemi moderního typu. Vyučující i žáci používali v několika hodinách cizojazyčné časopisy, které odebírají. Často byl do výuky zařazen poslech prostřednictvím magnetofonu. Při výuce reálií bylo využito nástěnných zeměpisných map.

Motivace žáků v hospitovaných hodinách se odvíjela od použitých forem a metod práce vyučujících. V převážné části hodin anglického jazyka přispěla průběžná motivace žáků k jejich aktivitě a častému verbálnímu projevu. Zřetelné motivační metody, vedoucí k vytváření zájmu o jazyk, byly zaznamenány pouze v jedné hodině německého jazyka. Hodnocení žáků, někdy i s možností sebereflexe, probíhalo téměř ve všech hodinách, v některých situacích, například po vynikajících projevech žáků, však bylo opomenuto. Závěrečné zhodnocení průběhu hodin bylo zaznamenáno ojedinelé.

Použité vyučovací metody v hodinách německého jazyka směřovaly spíše k upevnování a rozvíjení jazykových prostředků, v hodinách anglického jazyka bylo uplatňováno střídaní receptivních a produktivních činností žáků. Byl zjištěn rozdíl v úrovni jazykových dovedností žáků v hodinách anglického a německého jazyka a v hodinách konverzace těchto jazyků. V angličtině se žáci dovedli plyně vyjadřovat, pohotově reagovali na otázky. I v nižším ročníku dokázali diskutovat o nepřipraveném tématu. V hodinách anglického jazyka vyučující použili metody a formy práce odpovídající studijním předpokladům a budoucím potřebám

a zájmům žáků. V převážném počtu hodin německého jazyka vyučující a žáci pracovali s učebnicemi. V hodinách se především procvičovaly nebo objasňovaly mluvnické jevy a rozvíjel se poslech. V několika hodinách probíhala konverzace ve dvojicích nebo s vyučujícím, v jedné hodině podpořila spontánní projev žáků dramatizace textu. V některých hodinách, z důvodu minimální komunikace žáků, nebylo možno zhodnotit jejich ústní projev. V některých případech byly řečové dovednosti žáků průměrné nebo pouze vyhovující. Někdy nebyla důsledně opravována chybná výslovnost žáků. Učitelé obou jazyků zařazovali do výuky účelně aktuální informace z dění ve světě nebo ze země dané jazykové oblasti. Po stránce odborné byl verbální projev učitelů velmi dobrý.

V části hodin se vyučujícím podařilo omezovat únavu žáků zařazením různých odlehčených forem výuky, kterými žáky zaujali a odreagovali. Zvláště v hodinách zařazených do rozvrhu v poledne nebo odpoledne, navíc někdy v nevyvětraných třídách, byl zaznamenán útlum žáků.

Důležitým zdrojem motivace a příležitostí pro rozvoj receptivních a produktivních dovedností žáků, jejich flexibility, vzájemné spolupráce a dalších klíčových kompetencí je organizování výměnných pobytů českých a německých studentů a pořádání poznávacích zájezdů do Velké Británie.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech anglický jazyk a ve volitelném předmětu konverzace v anglickém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré, v předmětech německý jazyk a ve volitelném předmětu konverzace v německém jazyce jako průměrné, celkově je tato oblast předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, fyzika, chemie, biologie a ve volitelných předmětech deskriptivní geometrie, seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, seminář a cvičení z chemie, seminář a cvičení z biologie

Všechny sledované hodiny byly vyučovány s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Příprava učitelů na výuku byla většinou velmi dobrá. Učitelé mají zpracované tematické plány.

Výuka probíhá v kmenových třídách, většinou odborně zaměřených na přírodní vědy kromě matematiky. V hodinách biologie bylo zaznamenáno použití videa a zpětného projektoru, v ostatních sledovaných hodinách nebyla didaktická technika využita. Využití výpočetní techniky v hospitovaných hodinách nebylo zaznamenáno. V hodinách deskriptivní geometrie a ve většině hodin fyziky a biologie byly využity různé pomůcky, modely či obrazový materiál. V některých hodinách biologie byla zařazena práce s obrazovými kartami. Pokus v hodině fyziky z oblasti elektrolýzy nezkvalitnil výuku. Práce s učebnicí byla zjištěna s různou frekvencí. Pracovní sešit pro deskriptivní geometrii, zpracovaný vyučující tohoto předmětu, je přínosem pro výuku. V hodinách semináře a cvičení z matematiky stejné vyučující mají žáci k dispozici nakopírovanou sbírku příkladů k maturitnímu opakování.

Vstupní i průběžná motivace byla zřejmá pouze ojedinele. Znalosti žáků byly prověřovány různými formami, využito bylo i zkoušení žáků před třídou u tabule. Při řešení či provádění úkolů byla ve sledovaných hodinách poskytována zpětná vazba především slovní formou. Žáci téměř nebyli vedeni k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení.

V úvodu většiny hodin byli žáci seznámeni s obsahem práce v hodině. Struktura vyučovacích hodin, výběr, posloupnost i množství informací odpovídaly ve většině hodin aktuálnímu složení třídy. V převážné části hospitovaných hodin převládalo dominantní postavení učitele, žákům byly velice často předkládány výsledné postupy. Nebyl tak plně podporován rozvoj samostatného hledání řešení problémů, rozvíjení logiky bylo někdy nahrazeno mechanickou

činností. Diferencovaná práce nebyla zařazována, někdy zvolené rychlejší pracovní tempo vedlo některé žáky pouze k opisování postupu z tabule. Nezaujetí talentovanějších žáků v daném oboru mělo za následek jejich sníženou pozornost a velmi malou aktivitu. K pasivitě žáků přispívala i metoda vyvolávání jednotlivců jednou za vyučovací hodinu. Efektivita využití vyučovacího času byla celkově průměrná. V některých hodinách byly zaznamenány dílčí odborné nepřesnosti, metodicky nevhodný postup byl zjištěn v hodině matematiky ve čtvrtém ročníku osmiletého cyklu. Nejméně metodicky propracované hodiny byly zaznamenány u vyučujícího fyziky a chemie, nejlepší vyznění ze sledovaných hodin bylo u deskriptivní geometrie. Většina sledovaných hodin seminářů byla zaměřena na opakování k maturitní zkoušce.

Psychohygienické podmínky byly ve většině hospitovaných hodin průměrné. Různé metody práce nebyly prakticky využívány, chvilky věnované fyzické relaxaci nebyly zařazeny ani do jedné ze sledovaných hodin.

Pracovní atmosféra byla převážně klidná, mezi učiteli a žáky převládaly většinou pozitivní vztahy. Při nepodporování aktivity žáků byl zjištěn jejich pasivní přístup.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, fyzika, chemie, biologie a ve volitelných předmětech deskriptivní geometrie, seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, seminář a cvičení z chemie, seminář a cvičení z biologie jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech zeměpis, dějepis a ve volitelných předmětech seminář a cvičení ze zeměpisu, dějepisný seminář

Ve sledovaných hodinách byla výuka zajišťována učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla většinou velmi dobrá. Učitelé zpracovali pro výuku tematické plány. Dle těchto plánů bylo zjištěno, že ve čtvrtém ročníku osmiletého cyklu a v posledních ročnících studia je věnován událostem druhé poloviny dvacátého století malý časový prostor.

Všechny předměty jsou vyučovány v kmenových učebnách, z nichž některé mají odborné zaměření. Využití didaktické či výpočetní techniky nebylo zaznamenáno. V některých hodinách byla zjištěna práce s učebnicemi, v zeměpisu byla zařazena i práce s atlasy. Ve třídách vyššího stupně gymnázia nejsou využívány dějepisné atlasy, školou nejsou zahrnuty do doporučených učebnic pro žáky. Použití nakopírovaného materiálu bylo zjištěno v jedné hodině dějepisu. Ve výuce byly použity zeměpisné a dějepisné nástěnné mapy, jejichž úroveň je značně rozdílná.

Vstupní a průběžná motivace nebyla zřejmá ve všech hodinách. Výchozí znalosti byly většinou prověřovány, někdy probíhalo i zkoušení žáků tradiční formou před třídou u tabule. Do sledovaných hodin nebylo zařazeno vzájemné hodnocení či sebehodnocení žáků.

Struktura vyučovacích hodin většinou odpovídala věku žáků a výukovým cílům, v jedné hodině zeměpisu bylo zjištěno nižší pracovní tempo. Zvolené metody práce minimálně podporovaly aktivitu třídy jako celku, jednotliví žáci většinou doplňovali dílčí poznatky. Pouze v jedné hodině – dějepis ve třetím ročníku nižšího gymnázia – byla při ústním zkoušení aktivizována celá třída formou práce ve dvojicích se společným zadáním pro všechny dvojice. V ostatních hodinách převládalo dominantní postavení vyučujících, diferencovaná práce nebyla zařazena. Aplikace učiva, hledání širších souvislostí, systematičnost a logika nebyly při hospitovaných hodinách uplatňovány ve větším rozsahu. Žáci, kteří zpracovávali referáty, byli většinou vedeni k uvádění zdrojů, z kterých čerpali. V některých hodinách nejvyšších ročníků byli žáci vyzváni

k zápisu poznatků z těchto referátů, zpětná vazba nebyla zjišťována. Efektivita práce ve sledovaných hodinách byla celkově průměrná.

Minimálním využíváním různých metod práce bylo dosaženo pouze průměrné úrovně psychohygienických podmínek, ani v jedné ze sledovaných hodin nebyl vytvořen prostor pro fyzickou relaxaci. Tato skutečnost se zejména negativně projevila u žáků nižšího gymnázia v hodinách zeměpisu.

Ve většině hodin byla nastolena atmosféra důvěry. Ne vždy byl rozvíjen jazykový projev žáků, u některých byla zjištěna nižší úroveň komunikativních dovedností. Pasivní přístup žáků byl důsledkem nízké podpory jejich aktivity.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech zeměpis, dějepis a ve volitelných předmětech seminář a cvičení ze zeměpisu, dějepisný seminář jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu informatika a výpočetní technika a ve volitelném předmětu informatika a výpočetní technika

Na kvalitu výuky ve sledovaných hodinách měla pozitivní vliv skutečnost, že je vedli učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Obsah učiva jednotlivých hodin byl vždy stanoven promyšleně a vycházel z ročníkového tematického plánu. Méně pozornosti bylo někdy věnováno přípravě různých metod a forem činnosti. Vypracované časové tematické plány výuky byly vhodně modifikovány v souladu s technickým vybavením školy, úrovní znalostí žáků a jejich aktuálními potřebami. V plánech pro jednotlivé ročníky osmiletého gymnázia nebylo důsledně zdůrazněno spojení dovedností a znalostí práce s počítačem s ostatními předměty a orientace na řešení úloh a problémů z praxe.

Pro výuku předmětu slouží jedna učebna s patnácti žakovskými pracovišti. Vždy bylo zajištěno, že každý žák měl k dispozici svůj počítač. Jednotlivé sestavy mají různou, ale dostatečnou konfiguraci, jsou spojeny do sítě, všechny jsou připojeny k internetu. Přenosný počítač vyučujícího je rovněž připojen k síti a současně k výkonnému dataprojektoru. Učitelé této možnosti využívali především pro účinnou prezentaci učiva. Všechny přístroje byly funkční a pracovaly bez závad.

V úvodu hodin byli žáci vždy seznámeni s plánovaným obsahem učiva. Ve sledovaných hodinách byl vždy úspěšně využíván zájem žáků o práci s moderními technologiemi a jejich využití v praxi. K udržení pozornosti a soustředění účinně přispívala snaha vyučujících o zajímavý výklad. Jejich mluvený projev nepostrádal zajímavé souvislosti, aktuality z oboru a vtip. Často byly vytvořeny podmínky pro sebehodnocení, každý měl možnost si ověřit okamžitou úspěšnost práce. Nebyly vždy využity možnosti pro vzájemné porovnávání výsledků zvládnutí učiva. Nechybělo stručné shrnutí a hodnocení práce.

V některých částech hodin výrazně převažovaly frontální způsoby práce s dominantní rolí učitele. Nebyly zde využity možnosti zvolit různé formy samostatné práce, případně společné řešení úkolů. Pracovní tempo se přizpůsobovalo spíše méně úspěšným jedincům, výraznější diferenciaci nebyla uplatněna. Při řízení jednotlivých aktivit žáků byly vydávány přesné a výstižné pokyny. Jejich práce byla v případě potřeby taktně a účelně korigována tak, že úspěšného výsledku dosáhli vždy všichni.

Pro dodržování vhodných psychohygienických podmínek měla velký význam důslednost všech vyučujících při dodržování naplánovaného časového rozvrhu činností. Částečně tak byly

eliminovány nepříznivé okolnosti plynoucí ze stísněného prostředí učebny, jejíž nábytek neumožňuje individuální nastavení pracovního místa a komplikuje větrání.

Vstřícnost vyučujících a jejich respektování osobnosti žáků přispívaly k nastolení příznivé pracovní atmosféry ve všech hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu informatika a výpočetní technika a ve volitelném předmětu informatika a výpočetní technika jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova

Všechny hodiny tělesné výchovy ve škole kromě dvou vyučovacích hodin týdně v 1. ročníku čtyřletého studijního cyklu u dívek vyučují učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Pro jednotlivé skupiny žáků mají vyučující vypracované tematické plány učiva. Při jejich přípravě promyšleně pracují s platnými učebními dokumenty. Obsah učiva je vybírán ve vzájemné koordinaci a s ohledem na konkrétní úroveň jednotlivých žáků a prostorové a materiální podmínky.

Pro výuku škola využívá řadu prostorů. Vlastní víceúčelový sál je málo prostorný a nevhodný zejména pro míčové hry. Optimální nejsou ani další tři pronajaté tělocvičny, zcela vyhovující je pouze hala v místní základní škole, která je však v letošním školním roce gymnáziu k dispozici pouze v šesti vyučovacích hodinách odpoledne. Hřiště gymnázia omezuje obsah výuky především svým nevhodným povrchem, jsou využívána další hřiště ve městě. Závažným nedostatkem je velmi omezené hygienické zázemí, v budově školy nejsou žákům k dispozici sprchy. Nepříznivé prostorové podmínky kladou vysoké nároky na organizaci výuky. Vedení školy a předmětové komisi tělesné výchovy se tyto negativní okolnosti daří v rámci možností částečně eliminovat.

Ve všech sledovaných hodinách byli žáci velmi dobře motivováni. Všichni se aktivně a se zájmem zapojovali do jednotlivých činností, vládla atmosféra zdravé soutěživosti, ale také ohleduplnosti a spolupráce. Většinou byly vhodně uplatněny možnosti hodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Organizační pokyny byly vydávány před zahájením cvičení, stručně a s důsledným využíváním odborné terminologie, které žáci rozuměli. Již osvojené pohybové návyky a kázeň cvičenců umožňovaly vyučujícím zasahovat do prováděných činností jen v nezbytně nutné míře. Do řízení některých aktivit byli vhodně zapojeni i samotní žáci. Specifické bezpečnostní požadavky byly vždy zajištěny.

Při výuce byly zohledňovány individuální potřeby žáků a většinou uplatňovány psychohygienické zásady.

Škola se snaží o rozvíjení pozitivního vztahu žáků k pohybovým činnostem a vytváří k tomuto účelu i vhodné materiální podmínky. Jsou organizovány četné sportovní aktivity, které vzdělávání a výchovu v hodinách tělesné výchovy vhodně doplňují a rozvíjejí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola využila v předchozích dvou školních letech evaluační testy v předmětu anglický jazyk, z toho jednou získala zpětnou vazbu v rámci celé republiky. Srovnávací práce, komerční evaluační testy ani jiné sebehodnotící nástroje škola nepoužívá.

Někteří žáci reprezentují školu na soutěžích a olympiádách. Výraznějších úspěchů dosahují především v jazykové oblasti včetně postupu do evropského kola s literární prací, z dalších je to 3. místo v soutěži o nejlepší plakát o ČR, účast v regionální přehlídce SOČ v oboru historie či postup do regionálního kola ve volejbale chlapců.

Pozitiva nad negativy převažovala celkově ve výuce anglického jazyka, ve volitelném předmětu konverzace v anglickém jazyce, ve volitelném předmětu deskriptivní geometrie, v předmětu informatika a výpočetní technika, ve volitelném předmětu informatika a výpočetní technika a ve výuce tělesné výchovy.

Celkově průměrná úroveň byla zaznamenána v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, ve volitelném předmětu konverzace v německém jazyce, v předmětech matematika, fyzika, chemie, biologie a ve volitelných předmětech seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, seminář a cvičení z chemie, seminář a cvičení z biologie, v předmětech zeměpis, dějepis a ve volitelných předmětech seminář a cvičení ze zeměpisu, dějepisný seminář.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR pod čj. 20 810/2001-21 ze dne 23. 1. 2002 s účinností od 18. 9. 2001 je v souladu se Zřizovací listinou včetně příloh č. 1 – 3 schválenou usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 045/05/01/ZK ze dne 18. 9. 2001 vydanou v Jihlavě dne 18. 9. 2001.
- V průběhu orientační inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy. Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.
- Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce „Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002 – 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) – h) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
2. učební plán schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním a pátým ročníkem,
3. učební plán schválený MŠMT ČR pod čj. 20 595/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem,
4. učební plán Gymnázia Ledec nad Sázavou pro školní rok 2002 – 2003,
5. tematické plány,
6. Dlouhodobé plánování na období 1999 – 2004,
7. Střednědobé plánování na období 2000 – 2002,
8. Hlavní úkoly Gymnázia v Ledči nad Sázavou na školní rok 2002 – 2003,
9. měsíční plány,
10. Další vzdělávání pedagogických pracovníků v roce 2001,
11. Plán kontrol – rozdělení úkolů s přílohou: Hospitační činnost,
12. protokoly zástupce ředitele školy o kontrole třídních knih za jednotlivé třídy,
13. zápisy z porad předmiotových komisí,
14. návrhy četnosti klasifikace za jednotlivé předmětové komise,
15. rozdělení žáků podle volitelných předmětů,
16. Organizační řád,
17. Organizační řád školy – interní opatření,
18. Náplň práce zástupce ředitele školy,
19. Pracovní náplně a povinnosti pedagogických pracovníků včetně dalších povinností,
20. Pověření zaměstnanců – správců učeben a ostatních místností,
21. Provozní řád,
22. Kritéria pro přiznávání osobních příplatků a odměn,
23. přírůstkové seznamy žakovské knihovny a učitelské knihovny,
24. výsledkové listiny soutěží ve školním roce 2001 – 2002,
25. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001 – 2002,
26. hospitační záznamy ředitele školy,
27. inspekční hospitační záznamy,
28. inspekční podkladová dokumentace,
29. Jmenovací dekret ředitele školy vydaný MŠMT ČR pod čj. 25 674/99-26 ze dne 21. 7. 1999 s účinností od 1. 8. 1999,
30. Potvrzení ve funkci vydané v Jihlavě pod čj. OŠ-1558/01 ze dne 28. 11. 2001 na základě usnesení Rady kraje č. 204/26/01/RK ze dne 30. 10. 2001, potvrzené souhlasem MŠMT ČR pod čj. 29 634/01-25 ze dne 14. 11. 2001,
31. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR pod čj. 20 810/2001-21 ze dne 23. 1. 2002 s účinností od 18. 9. 2001,

32. Zřizovací listina včetně příloh č. 1 – 3 schválená usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 045/05/01/ZK ze dne 18. 9. 2001 vydaná v Jihlavě dne 18. 9. 2001.

ZÁVĚR

Pozitivem v krátkodobější činnosti ředitele školy je jeho snaha o získání učitelů s odbornou i pedagogickou způsobilostí, negativem je nízká hospitační činnost, jejímž důsledkem je nedostatečná zpětná vazba výchovně-vzdělávacího procesu.

V oblasti materiálně-technických podmínek je snaha o zlepšování prostředí. Omezené prostorové podmínky školy a neexistence vlastní odpovídající tělocvičny však negativně ovlivňují možnosti rozvoje školy. Ve škole je pouze jedna učebna informatiky a výpočetní techniky, přístup žáků k počítačům mimo výuku je omezen. Nedořešena je situace v žákovské knihovně s ohledem na přístup žáků k literatuře.

Škola nevyužívá téměř žádné evaluační nástroje ve výchovně-vzdělávacím procesu. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků ve sledovaných hodinách probíhalo ojediněle. V jazykové oblasti převažovala pozitiva nad negativy v anglickém jazyce, ostatní sledované jazyky jsou hodnoceny jako průměrné. V oblasti jazyků jsou úspěšně rozvíjeny mimoškolní aktivity. Do většiny sledovaných hodin přírodovědných a společenských předmětů byly nové myšlenky a přístupy v pedagogickém procesu zaváděny minimálně, nebyla zařazována diferencovaná práce žáků. Nebyl plně rozvíjen činnostní charakter výuky, žákům byly v těchto předmětech velice často předávány hotové poznatky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Antonín Müller
Členové týmu	Mgr. Miroslav Pospíšil
	Hana Štefánková
	Dana Kuličková	

V Havlíčkově Brodě dne 14. února 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. únor 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

František Trpišovský

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad v kraji Vysočina, odbor školství, mládeže a sportu	2003-03-06	029/2003

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.
	-	